

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

<i>Registratienummer:</i>	Z-25072-WS; Raad-3838-WS
<i>Datum:</i>	14 februari 2017
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Decembercirculaire gemeentefonds 2016
<i>Portefeuillehouder:</i>	Wethouder Blommers
<i>Programma:</i>	0 Bestuur en ondersteuning 6 Sociaal domein
<i>Kernboodschap:</i>	De raad te informeren over de gevolgen van de decembercirculaire en deze te verwerken in de financiële administratie
<i>Bijlagen:</i>	nee
<i>Stukken ter inzage:</i>	nee
<i>Beslispunten:</i>	1. De ramingen voor de jaren 2017 t/m 2020 voor de baten op het programma Bestuur en ondersteuning te verhogen met resp. € 178.211, € 154.523, € 151.386 en € 151.443 en de ramingen voor de lasten op het programma Sociaal domein te verhogen met resp. € 107.651, € 107.717, € 104.517 en € 104.517; 2. De programmabegroting voor 2017 te wijzigen conform de bij dit besluit behorende begrotingswijziging; 3. De mutaties over 2015 en 2016 in de jaarrekening over 2016 te verwerken voor een verhoging van per saldo € 98.454.

Voorstel aan de Raad

Onderwerp

Decembercirculaire gemeentefonds 2016

Inleiding

Op 6 december jl. is de decembercirculaire 2016 van het Gemeentefonds gepubliceerd. Omdat de circulaire gevolgen heeft voor de algemene uitkering over de periode 2015 e.v., dienen de wijzigingen in de jaarrekening over 2016 en in het financieel meerjarenperspectief te worden verwerkt. De uitkomsten worden via dit raadsvoorstel en bijbehorende begrotingswijziging voor de betreffende begrotingsjaren aan de gemeenteraad voorgelegd zodat de ramingen in de administratie aansluiten bij de decembercirculaire en de gevolgen over 2015 en 2016 verwerkt worden in de jaarrekening over 2016.

Beslispunten

1. De ramingen voor de jaren 2017 t/m 2020 voor de baten op het programma Bestuur en ondersteuning te verhogen met resp. € 178.211, € 154.523, € 151.386 en € 151.443 en de ramingen voor de lasten op het programma Sociaal domein te verhogen met resp. € 107.651, € 107.717, € 104.517 en € 104.517;
2. De programmabegroting voor 2017 te wijzigen conform de bij dit besluit behorende begrotingswijziging;
3. De mutaties over 2015 en 2016 in de jaarrekening over 2016 te verwerken voor een verhoging van per saldo € 98.454.

Beoogd effect

Uw raad te informeren over de gevolgen van de decembercirculaire en de wijze waarop deze in de administratie en het financieel meerjarenperspectief verwerkt worden.

Argumenten

1.1 Ten opzichte van de septembercirculaire is sprake van financiële consequenties:

Tabel 1: Gevolgen decembercirculaire 2016

bedragen x € 1.000		2015	2016	2017	2018	2019	2020
A.	Stand Septembercirculaire	24.742	24.894	24.334	24.723	24.819	24.934
1.	Uitkeringsfactor	-15					
2.	Ontwikkeling uitkeringsbasis		6	6	6	6	6
3.	WOS-waarden mutaties		302	40	40	40	40

<i>bedragen x € 1.000</i>		2015	2016	2017	2018	2019	2020
4.	Taakmutaties						
a.	Implementatie richtlijn EED		9				
b.	Armoedebestrijding onder ouderen			3	3		
5.	WMO (huishoudelijke hulp)	-66					
6.	Verhoogde asielinstroom (DU)		71				
7.	Armoedebestrijding onder kinderen			105	105	105	105
8.	3 D's in het sociaal domein:						
a.	decentralisatie AWBZ naar WMO (IU)			5			
b.	decentralisatie jeugdzorg (IU)			19			
	Subtotaal sociaal domein		0	24	0	0	0
B.	Totaal bruto verschil (1 t/m 8)	-81	388	178	154	151	151
C.	Stand Decembecirculaire (A+B)	24.661	25.282	24.512	24.877	24.970	25.085

De belangrijkste posten worden hierna toegelicht.

Mutatie WOZ-waarden

Voor de WOZ-waarden met de peildatum 2015 zijn van BSGR actuele waarden ontvangen. De nieuwe cijfers van met name de woningen blijven achter bij de aanvankelijke raming. De WOZ-waarde geldt in het gemeentefonds als een aftrekpost, dus een lagere aftrekpost geeft een hogere uitkering. Voor 2016 is dat per saldo € 302.000, vanaf 2017 is dat € 40.000.

De verschillende mutaties van de decembecirculaire geven aanleiding de volgende compensaties voor te stellen:

<i>bedragen x € 1.000</i>		2016	2017	2018	2019	2020
	Totaal bruto verschil (1 t/m 8)	388	178	154	151	151
Compensaties						
	Verhoogde asielinstroom (DU)	0				
	Implementatie richtlijn EED	-9				
	Armoedebestrijding onder ouderen		-3	-3		
	Armoedebestrijding onder kinderen		-105	-105	-105	-105
	3 D's in het sociaal domein		0			
Totaal compensaties		-9	-108	-108	-105	-105
Aanpassingen 2015		-81				
Verwachte onderuitputting Rijksbegroting 2016		-200				
Netto budgettaire effect		98	70	46	46	46

Verhoogde asielinstroom (2016)

In de Voorjaarsnota is vooruitlopend op de beschikbaarstelling van middelen door het Rijk uit algemene middelen een budget voor de verhoogde asielinstroom beschikbaar gesteld van € 155.000.

In de septembercirculaire 2016 is voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde Asielinstroom, partieel effect alsmede participatie en integratie € 102.500 toegekend op basis van de werkelijke realisatie in de maanden januari tot en met juni 2016. Er was daarmee dus nog sprake van een 'openstaand beslag op de algemene middelen' van € 52.500. In de decembercirculaire worden bedragen toegekend over de periode juli tot en met oktober 2016. Het gaat om een aanvullende bedrag van € 71.000. Afgezet tegen het nog openstaande beslag op de algemene middelen van € 52.500 is daarmee sprake van een 'surplus' uitkering van € 18.500.

Voorgesteld wordt dit niet toe te voegen aan het bij de Voorjaarsnota 2016 geraamde budget van € 155.000 omdat dit budget toereikend is (in de jaarrekening 2016 wordt voorgesteld het benodigde restant over te hevelen naar 2017). Geadviseerd wordt zowel de € 52.500 als de surplus-uitkering van € 18.500 toe te voegen aan de algemene middelen.

Toekenning over de laatste twee maanden van 2016 vindt plaats in de meicirculaire 2017.

Implementatie richtlijn E.E.D. (2016)

Gemeenten zijn vanaf 2015 als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Deze verplichting vloeit voort uit de implementatie van de richtlijn Energy Efficiency Directive (EED). Voor de uitvoeringslasten van deze extra toezichtstaak worden gemeenten gecompenseerd. In 2016 wordt € 9.000 gecompenseerd voor effecten die zich uitstrekken over 2016 en 2017. In de jaarrekening zal dit bedrag worden gereserveerd voor het taakveld in 2017. In 2017 wordt de regeling geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie worden afspraken gemaakt voor 2018 en verder.

Armoedebestrijding onder kinderen en ouderen (meerjarig)

Voor inkomensondersteuning aan kinderen in armoede wordt structureel vanaf 2017 een bedrag van € 105.000 ontvangen. Daarnaast wordt voor de jaren 2017 en 2018 een bedrag van € 3.000 ontvangen ter bestrijding van armoede onder ouderen. Hiermee kan bijzondere bijstand verstrekt worden. In het verlengde van de in de novemberraad terzake aangenomen motie 100530 wordt niet alleen voorgesteld om de middelen voor de armoedebestrijding onder kinderen maar ook de (beperkte) middelen voor ouderen ter beschikking te stellen om gerichte ondersteuning te kunnen bieden.

Sociaal domein – WLZ indiceerbaren (2017)

In de septembercirculaire 2016 zijn bedragen aan het macrobudget van de integratie-uitkering sociaal domein toegevoegd vanwege het aflopen van het zgn. overgangsrecht WLZ-indiceerbaren. Daarmee wordt bedoeld dat de termijn dat cliënten nog onder de Wet Langdurige Zorg kunnen vallen verstrijkt. Daarna vallen ze onder het gemeentelijk domein en maken gemeenten dus ook kosten. De genoemde bedragen waren echter niet verdeeld onder de gemeenten. Dat gebeurt in deze circulaire nu wel voor het jaar 2017. Voor Wassenaar gaat het om € 24.000. In de komende meicirculaire 2017 zal de verdeling vanaf 2018 bekend gemaakt worden.

Over het budgettaire effect c.q. het al dan niet compenseren in de budgetten het volgende.

Sinds de Kadernota 2017 is het beleid dat mutaties in het sociaal domein worden verrekend met de algemene middelen. De gemeenteraad heeft echter in zijn vergadering van 2 november 2016 motie 100519 aangenomen waarin wordt gesteld dat 'alle van het Rijk te ontvangen gelden [...] te oormerken voor dat doel' i.c. het taakveld sociaal domein. Wij achten het verstandig deze motie te bezien in de integrale afweging waarbij het college ervoor zorgt dat voldoende middelen aanwezig zijn voor de uitvoering van de opgaven in het sociaal domein.

Aanpassingen over 2015

De uitkeringsfactor voor 2015 daalt met 1 punt door stijging van landelijke aantallen boven de raming. Het effect is een nadeel van € 15.000.

Het ministerie BZK heeft over 2015 de onderliggende maatstafeenheden van de integratie-uitkering WMO 2007 (huishoudelijke hulp) aangepast. Het effect is een nadeel van € 65.000.

Omdat het een oud dienstjaar betreft is het niet mee te verrekenen met het taakveld en komt dus ten laste van de algemene middelen. Het ministerie heeft alleen de nieuwe eindbedragen bekend gemaakt. We hebben daarom niet kunnen vaststellen in hoeverre zich structurele doorwerkingseffecten zullen voordoen.

Onderuitputting rijksbegroting 2016 (ontwikkeling Netto Gecorrigeerde Rijksuitgaven 2016)

De accressen worden afgeleid van de Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven (NGRU) volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af'. De septembercirculaire werkt die (verwachte) uitgaven bij zoals opgenomen in de Miljoenennota, naar de peildatum augustus. Deze decembercirculaire gaat tot medio oktober, zoals opgenomen in de Najaarsnota van de rijksoverheid. In die Najaarsnota zijn forse onderuitputtingen in 2016 zichtbaar op relevante begrotingshoofdstukken ter waarde van ruim € 900 miljoen. De grootste post daarin is het infrastructuurfonds met ruim € 500 miljoen. In de periode tussen medio oktober en nieuwjaarsdag kan de NGRU zich nog verder ontwikkelen, positief en negatief. De rijksoverheid heeft daar nog geen informatie over verschaft. Wel kunnen we stellen dat bij ongewijzigd beleid deze

onderuitputting zal leiden tot een daling van het accres van € 160 miljoen, ofwel voor onze gemeente € 200.000. De decembercirculaire meldt er helaas niets over omdat dit geen officieel bijstelmoment is voor het accres. De afrekening zal plaatsvinden in de meicirculaire 2017. Wij vinden het echter getuigen van goed financieel beleid de nadelen te nemen om het moment dat ze zich openbaren. We adviseren derhalve een balanspost 2016 op te nemen van € 200.000 als 'nog te betalen'. Dat gaat dus ten koste van het budgettaire effect 2016.

Kanttekeningen

Verwezen wordt naar de overwegingen bij het niet compenseren van de incidentele middelen voor het sociaal domein voor 2017. Het wordt niet verantwoord geacht deze (in omvang beperkte) middelen te onttrekken aan de integrale afweging van de algemene middelen. Eventuele zich in 2017 reeds aandienende overschrijdingen op de individuele voorzieningen kunnen immers in eerste instantie worden gedekt uit de bestemmingsreserve uitvoering Sociaal Domein.

Burgerparticipatie

Bij de opstelling van dit voorstel is geen burgerparticipatie toegepast.

Communicatie

De decembercirculaire is begin december beschikbaar gesteld. Van de daarin door het Rijk beschikbaar gestelde middelen is duidelijk geworden wat daar de financiële uitwerking voor Wassenaar is. Deze worden in de jaarrekening over 2016 en bij begrotingswijziging voor 2017 in het gemeentelijke financiële meerjarenperspectief verwerkt.

Financiën

De ramingen voor de algemene uitkering (zowel die uit hoofde van het gemeentefonds als de die voor de aangegeven compensaties) worden gemuteerd met de aangegeven bedragen. Dit betekent voor het hele huidige meerjarenperspectief een verhoging van de betreffende posten.

Op basis van de besluitvorming is het actuele begrotingsbeeld:

+ = voordeel; - = nadeel (x € 1.000)	2017	2018	2019	2020
Saldo na vaststelling begroting	0	0	0	296
Doorwerking Najaarsnota 2016	29	29	29	29
Septemercirculaire 2016	-220	284	357	260
Decemercirculaire 2016	70	46	46	46
Verwachte verhoging pensioenpremies	-135	-135	-135	-135
Bijgesteld meerjarenperspectief	-256	224	297	496
Idem structureel	-198	427	417	496

In de vastgestelde begroting is een aantal taakstellingen voor bezuinigingen opgenomen. De verschillende taakstellingen zijn daarmee weliswaar in de administratie opgenomen maar zij dienen vertaald te worden in concrete, realistische maatregelen waarmee het gewenste structurele begrotingsevenwicht gegarandeerd kan worden. Een deel daarvan heeft plaatsgevonden maar uit onderstaand overzicht blijkt uit een eerste voorlopige inventarisatie dat ons nog een fikse structurele uitdaging wacht. Conform diverse moties zal uw raad hierin betrokken worden bij de opstelling van de Kadernota voor 2018.

+ = voordeel; - = nadeel (x € 1.000)	2017	2018	2019	2020
Bijgesteld structureel meerjarenperspectief	-198	427	417	496
Nog te concretiseren taakstellingen *	-807	-1.543	-2.113	-2.266
Resterende structureel te concretiseren taakstelling	-1.005	-1.116	-1.696	-1.770

Risico's

Voor zover niet reeds bij de kanttekeningen toegelicht niet van toepassing

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

Ch.B. Aptroot,
burgemeester